

XXII Premi literari “Vila del Pla”

Obres guardonades

Abril de 2019
Ajuntament del Pla de Santa Maria

XXII Premi literari “Vila del Pla”

Narració

Categoria A

Nens i nenes de 3r i 4t de Primària

Nico i els superherois

Manel Rossell Martínez

(El Pla de Santa Maria)

Hi havia una vegada un nen normal i corrent. Es deia Nico.

El seu somni sempre havia sigut tenir superpoders i ser amic de tots els superherois.

Un dia, a l'escola el van enviar a la biblioteca perquè s'havia deixat un llibre. Quan va arribar, mentre buscava, es va trobar un llibre de superherois. Era de tots els superherois que havien existit en tota la història.

El va obrir i va sortir una llum de l'interior.

El llibre va absorbir al Nico!

Quan va obrir els ulls estava caient del cel cap a terra. Quan estava a un pam de terra, es va aturar. Van passar dos segons i es va adonar que l'estava aguantant una liana d'aigua. Era Aquaman!

-Hola, -va dir en Nico- quin bon dia, no?-

- Bon dia petit. -va dir Aquaman- Però... què hi fas aquí?-

- La veritat és que no ho sé -va dir en Nico- Per què m'has salvat?-

- Perquè tothom es mereix viure. -va dir Aquaman- T'ho repeteixo, què hi fas aquí?

- D'acord, t'ho explicaré -li va dir- Estava al meu món, i vaig anar a la biblioteca i...

Abans que pogués acabar, un monstre gegant va aparèixer davant de les seves cares.

Era el doctor Killer!

- Ah, ah, ah, ah, avui tinc ganes de destruir el món -va riure el Killer- Us mataré a tots i a totes que viviu en aquest llibre!

Dos segons més tard van aparèixer el Batman, el Robin, l'Spiderman, la Batwoman, la Spidergirl, el Superman i el Linternaverde. Van començar a lluitar. D'un sol cop el Killer va deixar fora de combat al Linternaverde i al Robin. El Nico estava flipant amb lo que veia, estava veient un combat en directe dels millors superherois que han existit!!!

No podia contenir l'emoció i la por alhora i, per no prendre mal, es va amagar darrere

d'uns matolls.

- Som massa petits -va dir Aquaman mentre es netejava una goteta de sang que li queia d'una ferida que s'havia fet.

- Ei tu, Killer, potser som més nyicris que tu, però som més i tenim més coratge i cor pur que tu! -va dir en Nico- Et guanyarem!

- A l'ataaaaaaaaac! -vam cridar tots alhora.

L'Aquaman l'agafava pel coll amb l'aigua del riu, la Batwoman l'atacava per darrere, la Supergirl per davant i per a dalt el Batman.

El doctor Killer va explotar i en comptes de ser una pluja de sang va ser una pluja de lllaminadures.

- Viscaaaaaaa! -van cridar tots.

Van menjar lllaminadures i van ser feliços.

Però... aquí no s'acaba, perquè quan el Nico va tornar al seu món, davant de la porta de l'escola es va trobar dues ambulàncies, tres cotxes de policia, el director de l'escola i els seus pares molt preocupats.

-No ho tornaré a fer pare i mare -va dir- Sabeu què? He entrat a un llibre i he conegut a tots els superherois i superheroïnes. També hem lluitat i derrotat al dolent més dolent doctor Killer i en comptes de sortir sang van sortir lllaminadures i ens les vam menjar totes.

-Quanta imaginació, fill! - va dir la mare- Però el senyor de la neteja m'ha dit que tu corries amb un llibre i amb un guix de cada color per tota l'escola. Fins i tot al despatx del director que diu que no t'expulsa perquè ets bon noi.-

- Gràcies -va dir en Nico.

FI

XXII Premi literari “Vila del Pla”

Narració

Categoria B

Nens i nenes de 5è i 6è de Primària

Un llibre diferent

Bassma Lyemlahi Jenoui

(El Pla de Santa Maria)

UN LLIBRE DIFERENT

Hi havia una vegada un nen que es deia Jordi. No parava de mudar-se de poble o de ciutat, de casa, d'escola i, el pitjor de tot, havia de canviar d'amics. I tot per culpa del seu pare, no perquè el seu pare fos un lladre perseguit per la policia, no, el seu pare era escriptor, i necessitava nous paisatges i noves cares per als seus llibres. Per això en Jordi odiava la literatura.

En Jordi, una altra vegada, va haver de canviar de residència perquè el seu pare començava a escriure un nou llibre, aquesta vegada, per a nens. Quan faltava un dia per a començar la nova escola, la seva mare li va dir que podia anar a alguna gelateria a prendre un gelat, i així coneixeria a gent nova. En Jordi hi va estar d'acord i hi va anar. Quan hi va arribar va veure molta gent, però ningú li deia res, normal, no l'havien vist mai! Va ser en aquell moment que va arribar una noia molt més alta que ell i que es va apropar a la taula on ell seia. El Jordi estava molt nerviós, però ella li va dir somrient: -Hola!, que ets nou al poble? Puc seure al teu costat? - Sí, sí, clar, seu aquí. Com et dius?- va contestar ell. Tots dos es van caure molt bé. En Jordi li va explicar que s'havia mudat al poble feia una setmana, perquè el seu pare era *escript...*-Escriptor! -va preguntar ella entusiasmada. -Sí, i ara per culpa seva no m'agrada gens llegir! - va dir trist. Se'ls va fer tard molt ràpid, ja feia dues hores que eren a la gelateria i semblava que només haguessin passat deu minuts. L'endemà en Jordi va començar l'escola nova. Quan va entrar per la porta tothom el va mirar i ell sentia com s'anaven dient cosetes a l'orella. A classe, naturalment, va triar asseure's al costat de la nena de la gelateria, l'Abril. També hi havia un nen que es deia Sergi, que era el " matón" de la classe, que va tirar una bola de

paper a en Jordi per provocar-lo. El Jordi va cridar i el professor el va fer fora de classe. Més tard, l'Abril li va preguntar a en Jordi com es deia el llibre que estava escrivint el seu pare, però ell li va dir que no ho podia dir, que ja ho veuria quan es publicqués. Aleshores, ella es va enfadar i en Jordi, per aconseguir-la, va agafar els fulls del llibre de l'escriptori del seu pare i se'ls va posar a la motxilla. Al dia següent els va donar a l'Abril, però ella li va dir que no els volia en aquell moment, que volia que els portés a la tarda, a la gelateria on havien quedat l'altre dia. En Jordi va esperar impacient i, per fi, quan va arribar l'hora, hi van anar tots dos junts. L'Abril va començar a llegir: "...*El Diari d'en Jordi. Dedicat al meu fill Jordi que sempre ha de canviar d'escola per culpa meva perquè sóc...*" -Escriptor!- va dir en Jordi -Com no se m'havia acudit abans! De gran vull ser escriptor, com el meu pare!

A partir d'aquell dia en Jordi va voler llegir molt més per entendre el valor de la literatura. Va comprendre que el seu pare no ho feia per caprici, això de canviar de municipi, sinó per necessitat. Quan va arribar a casa va explicar al seu pare que li havia agafat els fulls del seu llibre i li va demanar perdó. Aleshores, tots dos van anar a la gelateria i van decidir continuar escrivint el llibre junts.

AQUEST LLIBRE SERIA DIFERENT!!!

FI

Lia Star

Categoria B

XXII Premi literari “Vila del Pla”

Narració

Categoria C

Nois i noies d'ESO

El comiat

Núria Fonts Anglès

(El Pla de Santa Maria)

EL COMIAT

Mai saps en quin moment pot arribar la mort d'una persona a la que estimes. Pots estar preparat i tenir temps d'acomiar-te, o pot arribar de cop. A vegades, quan tens l'oportunitat d'acomiar-te, no saps com aprofitar-la, per això és millor que s'acomia l'altre. Al final, els que patim som els que ens quedem, i això l'Àlex ho té clar quan arriba l'hora d'acomiar-se d'en Jaume.

L'Àlex mai havia tingut pares ni ningú en qui poder confiar i recolzar-se, fins el dia en què va haver d'ingressar a l'hospital d'urgències per culpa d'una caiguda esquiant on es va trencar molts ossos. El que inicialment li va semblar una desgràcia, es va acabar convertint en la sort de la seva vida. L'Àlex va ser afortunat i al cap de poc temps va poder tornar a casa, però això no ho podia fer en Jaume, a qui va conèixer només arribar a urgències. Es portaven més de 50 anys, i en Jaume va estar al costat de l'Àlex des del primer moment. Es va cuidar d'ell quan no ho feia ningú, i va estar cinc setmanes pendent d'ell. No va canviar res quan l'Àlex al cap de poc va rebre l'alta mèdica. Cada tres dies l'anava a veure i, si estava de viatge, no s'oblidava de trucar-li. Per això, quan ahir en Jaume va patir un atac de cor, els metges van seguir la seva voluntat; avisar l'Àlex per poder acomiar-se d'ell: a en Jaume li quedaven poques hores.

L'Àlex es trobava a Alemanya en aquell moment, i va voler tornar tan bon punt el van avisar, però no hi va ser a temps

“Àlex,

t'escric aquesta carta perquè crec que no seràs a temps d'arribar d'Alemanya. Em sap greu no poder-me acomiar tan bé com voldria de tu; però no pateixis, em quedo tranquil amb la carta.

Hi ha una sèrie de coses que m'agradaria que fessis per mi. Sé que m'estic morint i jo ja no hi sóc a temps, així que et demano que les compleixis. No cal que sigui avui, ni d'aquí a un mes. Sé que n'hi ha algunes que costaran, sé que et serà difícil, però és l'únic que et demano. Hi ha coses de les quals no em sento orgullós, coses que porto a dins des de fa molt de temps i que no m'he atrevit a explicar mai. Suposo que, encara que no t'ho sembli, sóc un covard. Però la meva mare sempre deia que quan algú mor troba la seva veritat. I és ara quan me n'adono que tenia raó. M'estic morint, i m'he adonat que he d'explicar la meva veritat a algú.

Quan tenia catorze anys jo vivia en una casa preciosa, vora el mar. Amb els meus sis germans ajudàvem el pare quan arribava el temps dels calçots o de collir ametlles. Tots érem molt feliços, fins el dia que ens van dir que l'àvia estava molt malalta. Poc després, va desaparèixer el seu collar. La nostra àvia estava a punt de morir, i tots volíem un últim record seu. Era molt important per a tots. El nostre pare ens va prohibir tornar a veure l'àvia fins que no aparegués el collar, i així ho va fer. No vaig tornar a veure a l'àvia mai més.

Tots vèiem que s'acostava l'hora, i cada cop ens posàvem més tensos tots, i cadascun tenia la seva sospita. Mai ens havíem barallat entre nosaltres. Mai havíem desconfiat, fins aquell dia. Per primer cop, en Pere em va pegar enmig d'una discussió. Aquesta baralla em va fer prendre la decisió: vaig marxar de casa. Vaig marxar de casa per no tornar-hi mai més.

Vaig agafar algunes coses i vaig marxar sota la mirada de menyspreu del pare. Durant molt de temps, mentre vivia en un petit poble de pescadors a Menorca vaig creure que no els tornaria a veure mai més i que no tornaria a Valls. Odiava el meu germà per haver-me pegat; al pare, per haver-me prohibit veure l'àvia, i a tots per haver permès que la situació acabés amb la família. M'equivocava però quan creia que no els veuria més.

Quan vaig fer els 40 anys em vaig començar a posar malalt. A l'hospital de Maó em van dir que havia de tornar a Valls, ja que allí m'havien tractat de petit i tenien experts en el meu cas, i així ho vaig fer.

Vaig arribar aquí al cap de cinc dies, sense gaires ganes de quedar-m'hi. Des de l'hospital van trucar al Pere, que va venir a veure'm. Vam intentar arreglar les coses, però el rancor no ens va deixar. En Pere em va explicar que la Maria i en Joan havien mort feia poc, i jo no me n'havia assabentat. Va ser un cop dur. Sembla que la meua vida va de cops durs.

Al meu tercer dia aquí et vaig conèixer a tu. Tenies vuit anys i no paraves de plorar, acabaves d'ingressar perquè t'havies fet molt de mal esquiant amb l'escola i tenies molta por. Vaig parlar amb la metgessa que et va atendre, i en explicar-me que ets orfe i que necessaries un tutor legal el temps que estiguessis aquí abans de tornar a l'internat, em vaig oferir voluntari. Una de les primeres bones decisions que prenia en la meua vida. Durant les cinc setmanes que vas estar ingressat vaig cuidar-te i vaig prendre decisions tan bé com vaig poder. Ara et toca a tu prendre aquestes decisions. Vull que m'incinereu, i que les meves cendres volin pel port de Fornells, el lloc on vaig ser tan feliç. El poble de la meua àvia. El lloc on li hagués agradat morir.

T'he parlat del collar de l'àvia i dels meus germans. Només en quedem tres de vius, i per poc temps. L'últim cop que vaig parlar amb un d'ells va ser a l'enterrament del Pere.

50 anys després seguien buscant-lo. Em van dir que tots els altres, al morir, havien jurat que no el tenien. És evident que no els servia de res emportar-se el secret a la tomba, així que només hi ha tres possibilitats. Àlex, necessito que vagis a veure els meus germans. En Cesc i l'Albert viuen a casa, allà on vam néixer. Necessito que els vagis a veure, que els expliquis per què ho vaig fer. Necessitava tenir un record seu, alguna cosa per tenir-la sempre present. No me l'he tret mai del damunt. En aquest sobre tens el collar. Dóna'ls-el. Explica'ls per què ho vaig fer. Entendré que no em perdonin. No et sentis culpable; per fi he trobat la meua pròpia veritat.

Abans t'he dit que només et demanava que complissis el que et demanava. També et demano que siguis feliç. Sé que ara et costarà, sé que això et farà sentir que l'univers et torna a anar en contra, però creu-me, no em sap greu morir. Sempre t'he dit que no és trist

morir, el que és trist és no viure intensament. Jo ho he fet, jo he viscut intensament. Ara et demano que siguis tu el que agafi el meu relleu. Que siguis feliç i ho transmetis a la resta.

No m'oblidis, jo no ho faré. T'estimo molt, Àlex.

Jaume."

XXII Premi literari “Vila del Pla”

Narració

Categoria D

Majors de 16 anys

La polsera

Ramon González Reverter

(Sant Carles de la Ràpita)

LA POLSERA

El Guillem i la Carla eren de vacances a la costa d'Almería a l'octubre, perquè fora de temporada era més barat i no hi havia tanta gent. Havien pernoctat a Agua Amarga, un petit poble mariner del parc natural del Cabo de Gata, de cases petites i parets blanques, rodejat de penya-segats i una platja de sorra daurada. Després de dinar a la vora d'una mar maragda, van prosseguir el seu viatge enfilant cap a la *Playa de los Muertos* per l'estreta carretera que serpenteja per les muntanyes del litoral. El sol de tardor brillava en un cel impol·lut de núvols amb la seva magnificència habitual.

Tan bon punt van estacionar el cotxe al pàrquing gratuït de la vora i acostar-se a l'abrupta sendera que baixa fins al mar, el Guillem va murmurejar:

-La *Playa de los Muertos*, quin nom més curiós, oi?

La Carla de seguida va consultar al google del seu mòbil per explicar:

-Aquí diu que el lloc rep aquest nom perquè, atès les corrents marines, els morts dels naufragis solien aparèixer en aquest indret. La seva peculiaritat consisteix en que és una platja totalment rectilínia de més d'un quilòmetre de llargada. Això la converteix en una de les més boniques d'Espanya.

Van iniciar el descens per un corriol escarpat. El pronunciat desnivell del camí suposava tot un repte per als amants de la natura que volien gaudir d'aquell recòndit paradís. Caminaven amb cautela per evitar una relliscada o revinclar-se el turmell. Vint minuts després eren a la riba. El mar era un mirall blau que acaritava lènguidament la costa. La transparència de l'aigua i el paisatge feréstec que l'envoltava feien honor a la seva fama. L'esforç del passeig havia valgut la pena. La jove parella no se'n penedia. Tanmateix no hi havia sorra, només còdols petits de la mida de granets d'arròs.

-Quin racó més bucòlic! –va indicar el Guillem amb la vehemència pròpia d'un xitxarel·lo.

-Estic al·lucinada. És preciós! –va exclamar la Carla fascinada pel blau turquesa de l'aigua, on el sol reverberava amb una lluisor irisada.

-Anem cap allà –va afegir ell assenyalant vers la punta, on s'alçaven un parell de cingles forjats per l'erosió del vent i la mar.

Van seguir xino-xano per la grava fins els dos megàlits en forma de rovelló, que delimiten l'entrada a l'extrem sud, com a eters guardians d'aquella meravella natural. Allí s'amagava una cala verge farcida d'esculls, ideal per prendre un bany o bussejar, gairebé deserta en aquella època de l'any.

Van descartar jeure a redós d'aquells colossos per por a les conseqüències fatals de l'esllavissada d'un roc maldestre de les seves parets.

-Aquí s'està de fauna! –va dir la jove admirada-. Es respira una calma absoluta i un aire pur impregnat de salobre marí, els codolells són de tots els colors imaginables i l'aigua està transparent com un vidre.

Van fer un grapat de fotos mentre experimentaven el plaer de caminar sobre aquella catifa humida o es deixaven acaronar els turmells per les ones. Enlluernada per la claredat de l'aigua, totalment cristal·lina, la Carla es va engrescar a tafanejar entre les roques. En trobar una polsereta de plàstic amb els colors de la bandera de Croàcia, li va mostrar al seu company indagant:

-Quina història d'amor deu amagar?

-Vols dir com ha arribat això fins aquí?

-Exacte. Què et sembla si aventurem alguna hipòtesi, si fem arriscades cabòries que naveguin a la deriva com els núvols del firmament? –va exposar la Carla observant l’horitzó blau, abans de capficar-se en tota mena de conjectures.

-Estàs de conya? –va bromejar ell amb una ganyota divertida.

-Vinga, no siguis brètol. Apa, començo... Jo diria que una parella en viatge de noces, mentre solcaven el Cap de Gata en un iot, extasiats per les vistes espectaculars de la façana litoral, van fer un brindis i el seu propietari, curull de felicitat, va deixar anar la polsera com a penyora del seu amor.

-Molt poètic –va admetre el Guillem rumiant-se una teoria-. També pot ser d’uns bussejadors fent submarinisme per les rodalies. Imaginem que una dona fent fotos amb una càmera submergible hagués patit algun tràngol nàutic i, en uns instants de neguit i angoixa, un col·lega es va oferir a ajudar-la compartint la seva boquilla d’oxigen. Potser durant l’estira-i-arronsa submarí va extraviar la polsereta, que arrossegada per l’aigua va acabar enganxada a la roca on l’has descobert.

-Massa quixotesc i rebuscat. Podria ser d’un parell d’ enamorats, que van quedar-se a la platja fins a ben tard. Segurament les ones de cresta blanca es fonien contra les roques esquerdades de la costa i uns núvols esfilagarsats de to carmesí enteranyinaven el cel del capvespre. Després del crepuscle, la mar va esdevenir com una taca de tinta negra sobre la qual les estrelles feien pampallugues com diamants escampats sobre un pany de vellut fosc. En adonar-se que estaven sols, malgrat estar en un lloc públic, es van abandonar als seus impulsos carnals estimant-se sota la lluna –va xiuxiuejar ella en to picardiós conferint a les seves elucubracions certa pàtina de morbo mentre la brisa li bressolava la melena rinxolada.

-M'estàs posant com una moto –va aduir el Guillem notant un formigueig-. Ets de la pell del dimoni. T'agrada provocar.

-Deixant-se dur per la sensualitat del moment i la màgia de l'erotisme van iniciar el ritual d'aparellament –va insistir ella recreant-se en les seves paraules-. En la bogeria de la refregada, mentre gaudien del plaer del sexe, la polsereta els devia caure del canell i evidentment no la van trobar a faltar.

-Seria una explicació plausible –va concloure el Guillem amb seny.

De sobte, trencant l'encís de la xerrada, un afable vellet es va acostar dibuixant un somriure murri per comentar:

-Vatua l'olla, quina casualitat! Jo venia a buscar les xancles que m'havia deixat aquest matí, xacres de l'edat, i veig que heu trobat la polsereta de la meva néta. Li vaig portar d'un viatge que vaig fer amb l'IMSERO a Croàcia i ja sabeu com és la canalla. Quan es posen a jugar amb un cubell i una pala perden l'oremus. La xiqueta l'ha degut perdre sense adonar-se'n. Podeu quedar-vos-la de record. Té un petit valor sentimental, però cap d'econòmic.

Les seves romàntiques especulacions se'n va anar en orris, esvaïdes com una cortina de fum. Durant uns instants l'obvietat de l'evidència els va deixar amb un regust amarg, però de seguida el Guillem i la Carla van esclatar en una riallada de complicitat.

De vegades la realitat és més simple del que sembla.

XXII Premi literari “Vila del Pla”

Poesia

Categoria A

Nens i nenes de Primària

La música és màgia

David Argelés Ferré

(Figuerola)

LA MÚSICA ÉS MÀGIA

*Un dolç filet de so,
sona sempre canviant de to.
Anem escoltant una melodia,
que tot ho deixa en harmonia.*

*Escoltant, tocant i afinant,
sona una veu fascinant.*

*La pots gaudir amb una cançó
o en una simple improvisació.*

*La pots fer tocant un instrument,
de corda, de percussió o també de vent.*

*I si amb el teu cos la vols fer,
sonarà igual de bé.*

*A dins la partitura hi ha un gran secret,
quan el descobreixes, et deixa inquiet.*

*La música és una màgia alucinant,
que si saps què és, sempre estaràs disfrutant.*

Jesucrist

XXII Premi literari “Vila del Pla”

Poesia

Categoria C

Majors de 16 anys

L'església del Pla de Santa Maria

Montserrat Cebrián Sabat

(Tarragona)

L'ESGLÉSIA DEL PLA DE SANTA MARIA

Un silenci que captiva
en el petit lloc de món
on tot té la justa mida:
l'església de Sant Ramon.

Al Pla, falda de la serra,
de pedra antiga i de pau
s'alça menuda una església
que a l'ànima del lloc plau.

Lluny de presses i de noses,
enmig de vinyes i tros,
fou l'església construïda
com un lloc de bon repòs.

Les seves proporcions
regalen la gran bellesa
i sent Déu de ben a prop
aquell humà que hi resa.

Pell clara d'estels marcada,
l'alabastre hi entra el sol,
carreus daurats a l'estança
i a l'escala de cargol:

feta de pedra sencera
s'enlaira fins tocar el cel
la seva porta menuda
salvà un planenc fidel.

L'astre rei del mar arriba
i s'endinsa vers la nau
passa magnífica porta
oberta amb enorme clau.

Dins les pedres seculars
d'una magna austeritat
actes de fe i de cultura
s'han pogut fer realitat.

L'orgue belga de bell so
amb ses notes l'engalana
la nau s'estremeix si el sent
i també la pell humana.

És l'esplèndida rosassa
en façana occidental
quasi igual a les Creus Santes
i més menuda, si cal.

Donen doncs les arquivoltes,
l'òcul bell i el rosetó,
al que fou pati de monges
i ans, del sagristà racó.

En paret que mira a Nord
hi trobem una ferida:
en guerra de segadors
nostra gent i fou fallida.

Quaranta planencs hi occiren
quan tot fent-hi un esvoranc
esquinçada fou l'ermita:
feren castellans pas franc.

Roman tancada l'esclètxa
com cicatriu adormida,
ans al lloc s'hi alça un record:
la memòria sentida.

En el mateix mur s'hi obria
un pas curt per als difunts
que, menats al cementiri,
trobaven repòs tots junts.

El gran cimbori i l'absis,
tots dos de color de neu,
més recents van erigir-se
amb el nou canvi de seu.

Tant gavatxos com marracos
no es posaven pas d'acord:
uns volien conservar-la,
i els altres, l'enderroc.

L'obra de la portalada
és ben excepcional
capitells, timpà, arquivoltes,
ens allunyen de tot mal.

Amb els àngels, sants i bisbes,
les plantes es van trenant,
la mà de Déu regna al centre
i Maria va alletant.

Aquestes imatge busquen
les mènsules en façanes:
un regal, de fa molts segles,
de bones mans artesanes.

Al dedins bellesa austera
d'animals i vegetals,

també de cèlebres éssers
que esdevenen immortals.

Herodes Salomé palpa,
ella duu en safata un cap
i un senglar que menjar cerca
és amb lleons i no ho sap.

A l'ombra de grans romànics,
Tarragona o Santes Creus,
perviu, modesta i ben digna,
nostra bellesa dempeus.

Absolut és son silenci
i tan admirable el so
que perdre-s'hi una estona
és un gust i dona bo.

Una joia és, tan bonica,
com cap altra en tot el món.
Ella ens convida a estimar-la,
l'església de Sant Ramon.